

5. európska konferencia ministrov zodpovedných za kultúrne dedičstvo

(Portorož, Slovinsko, 6.-7. apríla 2001)

Závery

Na 5. konferencii ministrov kultúry zodpovedných za kultúrne dedičstvo uskutočnenej pod záštitou Rady Európy, ktorá sa konala 5. – 7. apríla 2001 v slovinskej Portoroži (predchádzajúca konferencia sa uskutočnila v roku 1996 v Helsinkách), sa zúčastnilo 41 zmluvných štátov Európskeho kultúrneho dohovoru, pričom 23 zmluvných štátov zastupovali ministri, zástupcov Výboru ministrov, Parlamentného zhromaždenia a ďalších orgánov Rady Európy, Kongresu miestnych a regionálnych samospráv, Rozvojovej banky Rady Európy a ďalších inštitúcií.

Konferenciu otvoril zástupca generálneho tajomníka Rady Európy p. Hans Christian Krüger a rokovania viedla slovinská ministerka kultúry p. Andreja Rihter.

Rokovanie sa nieslo v duchu hlavnej témy "Kultúrne dedičstvo a výzva globalizácie – kultúrne dedičstvo, nástroj dialógu a spoločenskej súdržnosti" a troch užšie špecifikovaných tematických okruhov:

- Dedičstvo a dynamika trhu
- Dedičstvo, dialóg a súdržnosť
- Dedičstvo, účasť a partnerstvo.

Delegáti konferencie, odvolávajúc sa na záverečné deklarácie summitov Rady Európy vo Viedni (1993) a v Štrasburgu (1997) a na ďalšie dokumenty zamerané na ochranu a starostlivosť o kultúrne dedičstvo Európy, schválili tri záverečné dokumenty – dve rezolúcie a jednu deklaráciu:

- Rezolúcia č. 1 o úlohe kultúrneho dedičstva a výzve globalizácie,
- Rezolúcia č. 2 budúcich aktivitách Rady Európy v oblasti kultúrneho dedičstva na roky 2002 – 2005,
- Deklarácia o úlohe dobrovoľných organizácií v oblasti kultúrneho dedičstva.

Rezolúcia č. 1 je výzvou na dodržiavanie princípov spojených s výzvou globalizácie vo vzťahu ku kultúrnemu dedičstvu, s podporovaním vzájomného porozumenia a súdržnosti, s úlohou kultúrneho dedičstva pri budovaní občianskej spoločnosti a demokracie a s posilňovaním európskeho kultúrneho priestoru a morálnej zodpovednosti Rady Európy pri naplňaní týchto princípov.

Rezolúciou č. 2 vyzývajú ministri kultúry európskych krajín zodpovedných za kultúrne dedičstvo, aby Výbor ministrov prostredníctvom Rady pre kultúrnu spoluprácu a jej Výboru pre kultúrne dedičstvo využil svoje zdroje na naplnenie cieľov týkajúcich sa:

- koncepcie a stratégie ochrany kultúrneho dedičstva,
- permanentného rozširovania Európskej siete kultúrneho dedičstva,
- odbornej spolupráce v oblasti riadenia, plánovania a praktického výkonu ochrany kultúrneho dedičstva,
- podpory povedomia verejnosti o hodnotách a rozmanitosti spoločného európskeho kultúrneho dedičstva so zvláštnym dôrazom na mladých ľudí s cieľom podpory kontinuálneho rozvoja kultúrneho dedičstva a profesionálnych zručností vo vzťahu k dedičstvu, podpory slobodného pohybu a výmen skúseností.

Deklarácia vychádza zo záverov 4. ministerskej konferencie v Helsinkách, ktorá si dala za úlohu zmapovať situáciu v oblasti dobrovoľných aktivít v oblasti kultúrneho dedičstva, čo vyústilo do zorganizovania Prvej európskej konferencie o dobrovoľných organizáciách v oblasti kultúrneho dedičstva, ktorá sa pod záštitou Rady Európy, Nórskeho ministerstva životného prostredia a ďalších vrcholných organizácií konala v Oslo v septembri 2000.

Deklaráciou vyzývajú európski ministri kultúry zodpovední za kultúrne dedičstvo, aby orgány verejnej správy členských krajín Rady Európy aktívne podporovali dobrovoľnícke hnutia na poli ochrany kultúrneho dedičstva za dodržiavania taxatívne vymenovaných 17 princípov (týkajúcich sa: dobrovoľných organizácií ako dôležitej súčasti pluralitnej demokracie; zaručenia slobody prejavu a vyjadrenia kritiky

voči politike štátnych a verejných inštitúcií v tejto oblasti; poskytovania - v rámci možností - finančnej podpory dobrovoľným organizáciám bez vplyvu tejto podpory na slobodu kritického vyjadrovania; a pod.)

Zároveň vyzývajú Radu Európy, aby iniciovala vytvorenie systému pomoci medzi už etablovanými a novovznikajúcimi dobrovoľnými organizáciami, aby pravidelne poskytovala kontaktné fórum pre tieto organizácie v rámci európskych konferencií v oblasti kultúrneho dedičstva a podporila vytvorenie komunikačnej databázy v rámci Európskej siete kultúrneho dedičstva (HEREIN) v záujme výmeny skúseností a informácií slúžiacej dobrovoľným organizáciám.